

SLAVNÝ ODJEZD PRESIDENTA ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY.

Setnina pěchoty a námořnictva čestnou stráží.

Odjel na lodi Carmanii, provázen dcerou Olvou.

(Československá Tisková Kancelář.)

Washington, D. C., 25. listopadu. — V úterý, dne 19. listopadu, opustil první prezident Československé Republiky, T. G. Masaryk, Spojené Státy. Konečně vrací se slavný vůdce československého národa domů, ne již jako politický exulant, ale jako hlava státu, jenž vybudován na jeho zásadách a za jeho vedení. Neboť faktem zůstane: ať doma, ať za hranicemi, ať v armádě atd., mezi pracovníky, kteří vedli účinnou propagandu, — všude oživena a oduševněna byla práce celého národa i boj jeho zásadami, jeho vůdcovstvím, všemi uznávaným.

Bez Masaryka nebylo samostatnosti československého národa.

Americe dostalo se zasloužené čti, že na její půdě vydáno Masarykem prohlášení ústavy a neodvislosti Československé Republiky.

Amerika loučila se s představitelem nové sesterské republiky projevem, který je ojedinělým a a čest prokázána prezidentu Masarykovi, prokazována dosud pouze hlávám států spřátelených.

Vláda Spojených Států dala prezidentu Československé Republiky čestnou stráží, na důkaz, že uznává prof. Masaryka za hlavu Československého státu. Byla to dojemná chvíle, když prof. Masaryk vyšel z hotelu Vanderbilt v New Yorku, provázen hloučkem osobních přátel, vyslancem Československé Republiky p. Perglerem, generálním konsulem p. Kopeckým, svým osobním sekretářem p. Císařem a pobočným majorem Jaromírem Špačkem.

Náhle zavzněl jasný povel, třesk a Masaryk se svými průvodci sebrali. Teprve nyní zahledl před hotelem v prostřední ulici a od východu hotelu k okrají chodníku americké vojny, vzdávající mu zbraň čest. Byl zřejmý překvapen pozorností vlády naší velké republiky americké a smekl kloubek, děkuje za pozdrav vojska republiky.

Několik minut stály setnina pěchoty a setnina námořníků vzdávající čest. Tisíce lidí se hned nakupilo na živě frekventované Park Avenue a hosté obrovského hotelu okupovali okna a výhledy.

Po krátkém rozloučení se skupinou přátel a pracovníků, vsedl do automobilu se svou milovanou dcerou Olvou, provázen dále p. Perglerem, za diplomatické úředníky Československého státu a p. J. Trzickým, za washingtonskou kancelář Čechoslováků amerických.

Automobily dojezdy k pieru Cunardovy linie, kde vsedl na velkou loď Carmanii. Po odjezdu dlel s ním na lodi ještě pan Pergler.

V poslední chvíli vzpomněl otec nového národa na československou žurnalistiku v Americe, již poslal svůj srdečný pozdrav.

V poledne Carmanie vyrazila od pieru a s ní ubírá se nyní prezident Masaryk k břehům Evropy.

ENUPEAKOVÉ

Bývalý new-yorský žurnalista, Arthur Shields, nyní v Nome na Alasce usazený, vydává tam měsíčník zvaný The Eskimo, jediný časopis věnovaný zájmu Eskymáků. V nedávném čísle časopisu toho uvádí Charles Menadlook, domorodý učitel, že Eskymáci zovou sebe sami "Enepeak". Jméno to používáno bylo dávno našimi předky — praví — a doslovně skutečnou, pravou lidskou bytost. Menadlook neshleduje tím vlastně nic nového. Většina lidí, — necht již hlásí se ku kterémukoliv národu nebo kmeni, vždy pokládá sebe za ty pravé lidské bytosti a na cizozemce, příslušníky jiného národa či kmene zcela jinak, s výše pohlíží.

Víme o tom, že staří židé zvali sebe "národem vyvoleným." Řekové ve starověku děkovali bohům za to, že jsou Řeky a nikoli barbary, lidem svobodným, nikoliv otroky a každý Řek povděčen byl za to, že jest mužem, nikoli ženou.

Každé lidské plémě domnívalo se i věřilo tomu, že jen ono je nejkrásnějším dílem vyšších z rukou božských.

Staří Římané byli na původ svůj neskonale hrdí a pyšní, však u porovnání s moderními Němci zdají se nám býti skromnou fialkou krčící se u omšelého, mechem porostlého balvanu. Vizme jen, co prohlásil slavený německý zoolog Ernest Haeckel:

"Jediný vysoce vzdělaný německý válečník představuje vyšší intelektuelní a morální životní hodnotu než několik set prostých, nezušlechtných dětí přírody, kteréž Anglie a Francie, Rusko a Itálie proti vojům německým staví."

My máme tentýž pocit. Také nám zdá se, že jen my jsme Enepeakové. Pociť ten všechny nás ovládá, ale velmi málo z nás uvědomuje sobě, jak nízkým, opovržením hodným jest.

Od kudy vznikl pocit ten? Ze samého dna této války. Ta domněnka o nadčlověku obehvátala veskerou mysl Němci tou měrou, že nedovedou uvěřiti tomu, jak by to možno bylo, aby ostatní národové nepoživající sauerkraut, nezapínající slova svá pozpátku jako Němci a nemající nad sebou nade všechny panovníky povzneseného kaisra, jenž nimi jako loutkami vládne, mohly, také býti Enepeaky. Bude to vyžadovati ještě dlouhý čas, mnoho lidské krve a nesmírné sumy peněz, než svět přesvědčí Němce o jich velkém omylu.

Ten samý otravný pocit jest otcem plémenné a národnostní zášti. Vlivem jeho běloh povrhne černochem. Důsledkem jeho rovněž jest naše opovrživé přehlížení Japonců a Číňanů.

Jest to vše? Nikoliv. V důsledku nebláhného vlivu toho dáma z vyšší společnosti obrhne nosík a nadutě promlouvá ku své kuchaře nebo ledaři a na dívky stenografky nebo v tovarůvách či obehodech pracující pohlíží jako na tvory z jiného, nižšího světa. Pouze tehdy, octne-li se ve velkém nebezpečí, opovržení její na tolik ustoupí, že ve chvíli té přizná prvku výroku Kiplingova: "Paní plukovníková a Juddy O'Gradyová mimo pleť jsou si sestrami."

Demokracie v pravém slova smyslu není formou vládní, zřízením volebním nebo šleňným názorem, že nevzdělané, neschopné živly mají právo zmočení se na jetku vrstev vzdělaných a pracovitých. Demokracie jest cítěním fundamentálním, přesvědčením, pevným názorem životním, podmiňujícím životní činnost a smýšlení každého jednotlivce.

A dle tohoto životního názoru můj lid, má strana, má vrstva lidí a má vlast nejsou ještě opravdovými Enepeaky. Skutečným Enepeakem jest každý lidský tvor.

OSVoboditelé na pochodu k Rýnu.

Veliké události odehrávají se v Evropě. Pouta národů se rozbíjejí, lidé volně oddechují, zbaveni jsouce jha prusáctví, vojska spojenecká, která obsazují kraje trpící dlouho pod železnou patou pruského militarismu, jsou vítána všude jako osvoboditelé.

Z amerických vojsk byla určena nová třetí armáda k účelům okupačním a byla pokřtěna jménem "Armáda osvobození", když dala se na pochod k Rýnu. Po čtyřech letech otroctví, ke kterým je Němci udržovali, obyvatele okupovaných zemí zdraví pochodujičí vojska s jásotem, neboť vědí, že jsou důkazem, že svoboda, v kterou před tím sotva mohli uvěřit, opravdu existuje.

V myslech jejich zůstal dojem německého panství. Německá propaganda mezi nimi neustále rozšiřovala zprávy, že Francie jest poražena a že pomoc Ameriky není nic platná a tyto zprávy vryly se tolik do srdcí a mysli jejich, že ještě potom, kdy poslední německí vojáci odcházejí, báli se, že to vše není pravdou, že je to pouhým snem.

Když první oddíly Američanů vstoupily do nejbližších vesnic, byl o tom rozdělena se rychlostí zpráva o tom rozdělena se rychlostí

blesku, a všude bylo rozhlásováno, že svoboda je navrátena. — Francouzské prapory, které byly schovány v tajných úkrytech po celá čtyři léta, byly rychle vyhledávány a umístovány v oknech. Sotva bylo jediného domu, aby nebyl ozdoben. Tu i tam americké prapory vlály v svěžím vzduchu. Jedno z větších měst, do něhož Američané vstoupili, připravilo Američanům slavnostní uvítání, při kterém hrála kapela největší roli. Letití hudebníci dali se unésti city do té míry, že jejich hra oplývala falešnými tony. Také Američané mají hudební sbory.

Mezi obyvatelstvem panovalo všude ohromné nadšení. Děti v šatech, z nichž vyrostly během čtyř let útisku, sypaly spousty květin na vojáky a důstojníky. Mladé ženy nabílely občerstvení ze svých skrovných zásob potravin a lahůdek, zatím co staří muži a ženy stáli na chodbičkách a slez jim tekly po lících. Koně důstojníků byli pokryti věnci a ručnice vojáků, kteří jsou ve válečné výzbroji, byly rovněž tak okrášleny. Proto je americká třetí armáda zvaná "armádou osvobození."

Tak líčí pochod Američanů k Rýnu korrespondent Wood. Korrespondenti od francouzské armády popisují postup francouzských vojsk neméně malebným způsobem.

Francouzi byli všude uvítáni jásotem obyvatelstva, které shromažďovalo se v městech a vsíčkách. Čest býti v čele postupujících vojsk připadla marocké divízi, mezi níž je i cizinecká legie. Vojáci její dostali nejvíce vyznamenání ze všech oddílů francouzské armády za této války.

Ulíce byly plny dlouho před příchodem Francouzů a jakmile se první předvoj jejich objevil, jásotu nebylo konce. Starci, ženy i děti pospíchali s papírovými praporky střídavě, smějíce se, jásající a plačící.

První automobily s francouzskými důstojníky byly vzaty útočnou a přeplněny hochy a děvčaty, svatební oděnými, provolávajícími slávu Francii a zpívajícími Marseillaisu.

Bylo těžko chápati, že Chateau Salins mohlo býti něčím jiným než francouzským městem. Po 47 letech německé vlády živil se ještě vlastenečtější než jiná francouzská města, která nepoznala cizí vlády.

Vstup generála Dogana do města uděl se po formálním vzdušném násta čtyřmi německými důstojníky, kteří zůstali za účelem předání úřední správy. A důstojníci Němci vyšli Francouzům, zatím co občané mlčky je pozorovali. Když předali svoji moc, odstoupili a pozorovali z povzdálí sečun ohromné radosti, která pohla ostatní diváky k slzám.

Když hudba znovu spustila "Marseillaisu", lidé zpívali s ní.

Jízdní hlídka Marokánů, jedoucí v čele oddílů, způsobila první senzací toho dne, ježto takových stejnojmenných v Chateau Salins nebylo viděti. Uniformy khaki u cizinecké legie vzbudily rovněž podiv, ježto obyvatelstvo znalo dosud jen modré a červené stejnojmenné Francouzů.

Generál Dogan přehlížel divisi na náměstí. Cizinecká legie seřadila se před ním. Generál políbil praporek, který nesl plukovník. Na to obyvatele hrnuli se k praporeku a tiskli červené, bílé a modré hedvábi ke svým rtům, obracejíce se, plno slz v očích.

A ještě jednou slzy tekly po lících diváků, když, právě co konal se tento významný obřad, objevil se oddíl Angličanů, vracejících se z německého zajetí. Byli zaprášení, unaveni a vyhublí.

Němci mají prý dostatek potravin

Londýn, 25. listopadu. — Neutrální korrespondent píše časopisu Morning Post, že obdržel z Kielu přípis, v němž se praví, že v Německu je nyní více potravin, než bylo v roce 1917. Je dostatek obilí a bramborů a nebude prý žádné nouze.

Z ROZVODNÍCH MLÝŇŮ V OMAZE

Paní Karla Pardubskému povoleno byl rozvod od jeho manželky Marie.

Z OMAHY DIVADLO.

Obvazkový kroužek českých dam, jenž vykonal mnoho dobré práce ve prospěch Červeného kříže, chystá se k zakončení své činnosti a uspořádá na rozloučenou pěknou zábavu, spojenou s divadlem, jež konati se bude v neděli, dne 8. prosince v síni Katolického Sokola. K divadelnímu představení vybrána byla starší, ale stále působivá veselohra "Zlý duch Lumpácvagabundus", jež dovede rozesmáti i největšího mrzouta. Budou při ní účinkovati osvědčení staří ochotníci za součinnosti vybraných mladších ochotnických sil, a není pochyby, že obecenstvu bude takto připraven velmi příjemný večer. Čistý výtěžek jest určen k rozmožení fondu, který odevzdán bude Červenému kříži, a pořádatelí výbor doufá, že vzhledem k tomuto účelu setká se divadlo s nejlepšími úspěchem. Podrobnější zprávu přineseme později.

Naše návštěvy

Ve čtvrtek, 21. listopadu, návštěvou do našeho závodu zavítal pan Josef Klanecký, známý rolník od Ord, Nebr., a dlouholetý příznivec a čtenář "Pokroku", aby hlavně obnovil sobě předplatné na "Denní a Nedělní Pokrok", se kterým dle všeho jest velmi spokojen. Po té pan Klanecký s námi sdělil, že do trhu v South Omaha přivezl železniční káru hovězího dobytka, za nějž obdržel uspokojivou cenu — od \$10 do \$16 za sto liber. Úrodu drobného obilí i kukurice, následkem panujícího sucha, neměli v jeho okolí nijak valnou a nezbyvá jiného, než aby se zase těšili na příští rok, který se jim za jejich námahu snad lépe odmění.

Úmrtí krajana

V neděli v 6 hodin ráno zemřel ve svém domově v čísle 1728 jižní 8. ulice krajana pan Alois Belza ve věku 28 let. Churavěl jen krátkou dobu, a ač dostalo se mu všemožné péče, nebylo možno na živu jej zachovati. Pan Belza narodil se v Čechách, a v této zemi dlel delší dobu; byl zaměstnán co zručný truhlář v dílnách U. P. dráhy. Nad předčasným skonem jeho truchlí zarmocněná manželka, paní Anna Belzová, a dva synůvčkové ve věku 4 a 1 roku. Rád Palaček, čís. 1 Z. Č. B. J. ztráci v zesnulém horlivého člena. Pořádek zemřelého krajana vypraven bude v úterý odpolodně pěti pohrobky p. F. Jandy z domu smutku na Česko-Národní hřbitov. — Pozůstalým truchlím vyslovujeme upřímnou soustrast.

Kancelář Svazu Českých Katolíků na novém místě

Počínaje dnem 19. listopadu 1918 bude se kancelář Národního Svazu Českých Katolíků v Americe nalézati v druhém patře budovy Lawndale State Banky. West 22. ulice a Kedzie ave. v Chicagu. Tudiž všechny dopisy a zásilky budtež adresovány:

National Alliance of Bohemian Catholics, Lawndale State Bank Bldg., W. 22. & Kedzie Ave., Chicago, Ill.

F. Šindelář, tajemník.

Robert Kuták vrací se do svého domova

Manžel F. J. Kutákovy obdrželi zprávu, že syn jejich Robert, mladší hrdina, jenž jako vojn v armádě Strýce Sama zraněn byl těžce na francouzském bojišti, přistál u břehů této země. Pan Robert Kuták dlel v nemocničním táboře na výhledě, kde strávil nepochybně ještě nějaký čas v lékařském ošetřování, než bude čestně z armády propuštěn.

Žena zadusila se při požáru

V neděli ve 3 hodiny ráno vypukl v apartmentním domě č. 614 jižní 17. ave. požár, který nezpůsobil sice velkou hmotnou škodu, ale vyžádal si za obět lidský život.

PROČ TO JE,
že tak mnohé nemoci, jež zřetelně vzdorovaly zručnosti proslavených lékařů, povolují klidnému vlivu jednoduchého domácího prostředku, jako
DRA. PETRA
HOBOKO
Protože tento jde zrovna ke kořeni zla; k nečistotě krve. Jest připraven z čistých, zdraví přínášejících kořenek a bylin a jest používán přes sto let.
Lékařník jej neprodává. Jest dodáván přímo z laboratoře
DR. PETER FAHRNEY & SONS CO.,
2501-17 Washington Blvd. CHICAGO, ILL.
(V Kanadě se dovádá břece cla.)

ULAST VOLA! — NÁRODE PRÍSPĚJ
Slovenští a čeští Američané!

Naše vláda mne volá, abych se vrátil domů a ujal se odpovědného úřadu prvního předsedy československé republiky. Skutečnost předstihla naše přání, ale tolik smíme říci, že jsme postihli význam velké, rozhodné doby a tím spolu rozhodli o vítězství našeho národa. V historii osvobozenského hnutí československá Amerika bude mít čestné místo. Děkuji všem, kteří se o náš úspěch přičinili a žádám všechny, by ve svém úsilí pokračovali. Den Národní daně v Den Diků ať vydá svědectví o vaší obětavosti; počítám s tím, že ve finanční osvobozovací akci budete pokračovati.
T. G. MASARYK,
President československé republiky.
Washington, D. C., 11. listopadu, 1918.

Posvícenské milodary pro nemajetné budou přijímány ve školách

Jako jiná léta u příležitosti Dne děkčinnosti, i letos budou posvícenské milodary pro nemajetné Omaha ve středu přijímány na zdejších školách. Každé dítě, ježmuž poměry toho dovolují, jest žádáno, aby zmíněného dne, totiž pozítí, přineslo do školy různé zařazeniny, povídla, zeleninu, nebo jiné dobré věci k jídlu, jež budou společenskými organizacemi mezi nemajetné zdejší lidi rozděleny.

Výstava drubeže zahájena dnes v Auditoriu

Největší počet výstavek drubeže za pět let trvání tohoto sdružení. Pátá výroční výstava drubeže byla večer zahájena v omažském auditoriu a sice až posud s největším počtem výstavek v historii tohoto sdružení. Výstava potrvá až do 1. prosince. Patnáct set exemplářů drubeže, představující standardy plemene slepic, kaehen, husí, holubů, krocanů a bažantů bylo 137 vystavovatelů zapsáno a jsou zde zastoupeni pěstitelé drubeže z Nebrasky, Iowy, Kansasu, Missoury, Minnesoty, Utah, South Dakoty, Indiany a New Yorku. Všichni jsou nadšení výstavou, jež jest zvaná "americká první velká početně výstava drubeže."

Automobilová nehoda

Edw. Jardine, majitel Edwards hotelu, byl vážně poraněn, když v neděli záhy ráno vrazil jeho automobil na 19. a Farman ul. do políční káry. Jardine utrpěl rozřazení lebky, a John Wilts z č. 114 sev. 15. ul. jenž byl druhým gazázérem v automobilu, je ležetně polomocen.